

Vyhlásenie Nadácie Pontis ku Dňu ľudských práv 10. decembra

Bratislava, 9. december 2009

Jedným z cieľov Nadácie Pontis je presadzovať zahraničnú politiku Slovenska a Európskej únie založenú na hodnotách demokracie, rešpektovaní ľudských práv a solidarite. Pri príležitosti Dňa ľudských práv 10. decembra Nadácia Pontis z tohto pohľadu každoročne hodnotí zahraničnú politiku našej krajiny.

Počas uplynulých dvanástich mesiacov význam ľudských práv v globálnej agende ustupoval geopolitickým ohľadom, čo sa napr. prejavilo na opatrnom vzťahu novej americkej administratívy voči Číne alebo v otepľovaní vzťahov časti EÚ s diktatúrou na Kube. V kontraste s týmto trendom, v demokratickom svete silnela podpora nenásilnej opozície v Barme, Iráne a iných utláčateľských režimoch.

Slovenská zahraničná politika tieto širšie trendy zväčša pasívne kopírovala. Na jednej strane odignorovala žiadosti na symbolické otvorenie tejto témy v dialógu s Čínou, na druhej strane preukázala pevný postoj SR v kritike porušovania ľudských práv v počas povolebných demonštrácií v Iráne.

Naša demokratická tvár tak vo svete bola v uplynulom roku konzistentná predovšetkým vo svojej dvojtvárnosti. Rok 2009 bol pre strednú a východnú Európu symbolický: pripomenuli sme si 20. výročie obnovenia slobody a demokracie, ktoré sa začalo študentským protestom. Udržiavanie tradície Novembra 1989, z ktorej vyviera aj slovenské demokratické zriadenie, je súčasťou našej identity ako modernej európskej krajiny s rozhladenými občanmi, ktorým nie je ľahostajné, čo sa deje inde vo svete.

Slovensko bolo prvou krajinou EÚ, ktorú pár dní po 20. výročí krvavého potlačenia študentského protestu v Pekingu navštívil čínsky prezident Chu Ťin-tchao. Traja najvyšší ústavní činitelia SR odmietli čo i len obligátnu zmienku o odlišnom názore o stave ľudských práv v Číne. Tým potvrdili nesuverénny, servilný prístup k hostovi. Rovnako servilne konali aj slovenské bezpečnostné orgány, ktoré pri proteste pred prezidentským palácom umožnili násilné kroky agentov cudzej mocnosti proti slovenským občanom. Podobne v septembri chýbala najvyšším slovenským predstaviteľom odvaha oficiálne prijať Dalajlámu počas jeho návštevy Bratislavy.

Sľubný vývoj nastal počas roku 2009 v Bielorusku. Lukašenko pristúpil na oficiálny dialóg s EÚ o ľudských právach a začal uvoľňovať domáce pomery. Do procesu vyhodnotenia tamojších zmien sa na pôde EÚ aktívne zapojila aj slovenská diplomacia. Naopak, tam kde sa situácia v teréne nezlepšuje (napr. na Kube), Slovensko vyčkáva kam sa posunie európsky mainstream, bez ohľadu na vlastné princípy

Záver roku 2009 sa pre SR niesol v znamení nových možností: Lisabonská zmluva posilňuje pozíciu EÚ v svetovej politike a presúva ťažisko zahraničnopolitických debát do Bruselu. Naša krajina tak získala nové možnosti na ovplyvňovanie svetového diania. Ak chceme aby pozície Európskej únie v globálnych otázkach neostali v rovine geopolitiky a hier s nulovým súčtom,

ale odzrkadľovali aj hodnoty ľudských práv a slobôd, musíme si tieto princípy najskôr osvojiť a v praxi uplatňovať aj v našej zahraničnej politike.

KONIEC

Nadácia Pontis

www.nadaciapontis.sk

Nadácia Pontis je jednou z najväčších grantových a operačných nadácií na Slovensku. Podporuje firemnú filantropiu a presadzuje zodpovedné podnikanie. S firmami spolupracuje pri realizácii ich filantropických aktivít a poskytuje im poradenstvo pri tvorbe filantropickej stratégie. Realizuje prieskumy, vydáva publikácie, pripravuje vzdelávacie podujatia, organizuje ocenenie filantropických aktivít Via Bona Slovakia. Spravuje nadačné fondy, prostredníctvom ktorých firmy realizujú svoje darcovské aktivity. Nadácia Pontis je administrátorom združenia Business Leaders Forum. Projektmi v oblasti demokratizácie a rozvojovej pomoci podporuje disidentov a občiansku spoločnosť v Bielorusku a na Kube. Skúsenosti Slovenska nadobudnuté v procese transformácie a následného zápasu o otvorenú demokratickú spoločnosť využíva na Balkáne. Presadzuje zahraničnú politiku Slovenska a Európskej únie, založenú na hodnotách demokracie, rešpektovaní ľudských práv a solidarite.